

SPOT Svetovanje Koroška: Ali lahko oseba, ki je vključena v obvezna socialna zavarovanja v drugih državah EU opravlja delo po podjemni pogodbi v Sloveniji?

V obvezna socialna zavarovanja so zajeta štiri vrste zavarovanja: pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti.

Zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni pa ni obvezno samo za delavce ampak tudi za osebe opredeljene v 17. in 18. členu ZZVZZ in se za njih urejajo preko obrazca M12.

Osebe opredeljene v 17.členu ZZVZZ so:

- učenci in študentje pri praktičnem pouku, pri opravljanju proizvodnega dela oziroma delovne prakse in na strokovnih ekskurzijah;
- otroci in mladostniki z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ter otroci in mladostniki z nezgodno poškodbo glave in okvaro možganov pri praktičnem pouku v organizacijah za usposabljanje ali na obveznem praktičnem delu;
- osebe, ki so po končanem šolanju na prostovoljni praksi, ne glede na to ali za to prakso prejema nagrado;
- vojaški invalidi, civilni invalidi vojne in druge invalidne osebe na poklicni rehabilitaciji oziroma usposabljanju pri praktičnih delih in vajah;
- osebe, ki v okviru drugega pravnega razmerja opravljajo delo oziroma storitev za plačilo, kadar se plačilo, prejeto na podlagi tega pravnega razmerja, na podlagi zakona, ki ureja dohodnino, šteje za dohodek in ni oproščen plačila dohodnine ali ni drug dohodek na podlagi zakona, ki ureja dohodnino, če na podlagi tega dela niso zavarovane za poškodbo pri delu oziroma poklicno bolezen na podlagi točk tega člena, 16. ali 18. člena tega zakona ;
- učenci srednjih šol oziroma študenti višjih in visokih šol pri opravljanju dela preko pooblaščenih organizacij;
- brezposelne osebe na javnih delih, organiziranih po predpisih o zaposlovanju;
- volonterji;
- osebe, ki opravljajo splošno koristna in druga dela po kazenskih predpisih;
- osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic;
- osebe, ki opravljajo humanitarna in druga podobna dela po predpisih o zaposlovanju;
- osebe, ki opravljajo kratkotrajno delo po predpisih, ki urejajo preprečevanje dela in zaposlovanja na črno, in osebe, ki opravljajo začasno ali občasno delo po predpisih, ki urejajo trg dela.

Osebe opredeljene v 18. členu ZZVZZ so:

- osebe, ki sodelujejo pri organiziranih javnih delih splošnega pomena, pri reševalnih akcijah ali pri zaščiti ter reševanju in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah;
- udeleženci mladinskih taborov v Republiki Sloveniji;
- osebe, ki opravljajo dela oziroma naloge vojaške službe ali nadomestne civilne službe, civilne zaščite, službe za opazovanje in obveščanje, splošnih reševalnih služb ali enot za zveze oziroma osebe pri usposabljanju za obrambo ter zaščito, reševanje in pomoč;
- osebe, ki pomagajo organom za notranje zadeve in pooblaščenim osebam teh organov pri opravljanju njihovih nalog v skladu z zakonom;
- osebe, ki opravljajo naloge organov za notranje zadeve kot osebe v rezervnem sestavu organov za notranje zadeve;
- osebe, ki opravljajo na poziv državnih in drugih pooblaščenih organov, javne in druge družbene funkcije ali državljansko dolžnost;
- športniki, trenerji ali organizatorji, ki v okviru organizirane športne dejavnosti sodelujejo pri športnih akcijah;
- osebe, ki kot člani operativnih sestav prostovoljnih gasilskih organizacij opravljajo naloge pri gašenju požarov, zaščiti in reševanju pri drugih nesrečah, pri usposabljanju, zavarovanju na požarno nevarnih mestih in pri javnih prireditvah, naloge pri javnih nastopih in demonstracijah s prikazovanjem demonstrativnih vaj ter pri poučevanju ljudi o požarni varnosti;
- osebe, ki kot člani gorske reševalne službe, podvodne ali jamarske reševalne službe oziroma kot vodniki reševalnih psov, opravljajo naloge zaščite, reševanja in pomoči ali odvratitve oziroma preprečitve nevarnosti, ki neposredno ogrožajo življenje ali premoženje ljudi.

Zelo pogosta oblika pravne podlage za opravljanje dela, ki se je poslužijo samostojni podjetniki kot tudi družbe z omejeno odgovornostjo je **Podjemna pogodba**.

Podjemna pogodba oziroma pogodba o delu se sklene med dvema strankama: naročnikom in podjemnikom. Podjemnik se s sklenitvijo takšne pogodbe zaveže, da bo za naročnika opravil določeno delo, kot je izdelava ali popravilo kakšne stvari, kakšno telesno ali umsko delo, naročnik pa mu je za to dolžan plačati v pogodbi dogovorjeno plačilo.

Podjemna pogodba ni oblika zaposlitve, ampak je pogodba s katero naročnik pri izvajalcu naroči opravo določenih del, podjemnik pa se s tem zaveže, da bo ta dela opravil na dogovorjen način. S sklenitvijo podjemne pogodbe je **naročnik zavezan, da mora podjemnika prijaviti v obvezna socialna zavarovanja na obrazec M12** – prijava zavarovanja za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni (podlaga 50) z razlogom zavarovanja 5 – 17/5 čl. ZZVZZ: **Osebe, ki v okviru drugega pravnega razmerja opravljajo delo oziroma storitve za plačilo**. Pogoj je, da sta podjemnik

in prav tako podjetnik vključena v obvezna socialna zavarovanja v Sloveniji. V nasprotnem primeru, ko je **podjemnik ali podjetnik vključen v zavarovanja v drugi državi EU**, ga naročnik ne more prijaviti v obvezna socialna zavarovanja v Sloveniji, saj velja pravilo, da oseba ne sme biti prijavljena v sistem socialne varnosti v dveh ali več različnih državah.

Slednje pa nikakor ne pomeni, da oseba, ki je zavarovana v drugi državi EU ne sme opravljati dela po podjemni pogodbi v Sloveniji. Lahko ga opravlja, le da ga naročnik v Sloveniji ne more prijaviti v zavarovanje z M12 obrazcem.

Za podjemnika velja, da mora imeti izvod obojestransko podpisane podjemne pogodbe ves čas pri sebi, ko za naročnika opravlja delo – slednje je dokaz, da se delo ne opravlja na črno.

V členu 13 Uredbe (ES) št. 883/2004 je določeno, da se oseba, ki običajno opravlja dejavnost zaposlene ali samozaposlene osebe v dveh ali več državah članicah EU hkrati, **vključi v obvezna socialna zavarovanja samo v eni državi članici EU**.

Izvedbena pravila in postopke za izvedbo pravil določa Uredba (ES) 987/2009. Z njimi se določi zakonodaja države članice EU, ki se za to osebo uporablja, kar pomeni, da morajo vsi zavezanci za to osebo vložiti prijave v obvezna socialna zavarovanja in plačevati prispevke od vseh prejemkov iz dela ali dejavnosti le v tisti državi, katere zakonodaja se po omenjenih pravilih uporablja.

Za SPOT Svetovanje Koroška
RRA Koroška d.o.o.:
Danijela Uran, podjetniška svetovalka

Ravne na Koroškem, 24.02.2022

Viri:

1. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije [online]. Dostopno na: https://zavezanec.zzs.si/wps/portal/portali/azap/prijava-odjava-sprememba-obvez-soc-zavarovanj/opravljanje-dela-ali-dejavnosti-v-vec-drzavah-clanicah-EU-hkrati!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfjjo8ziTY08zQwtTQx8LfzdDA0CLZxcTdx4A4zcTQ31C7IdFQG2Yjhb/ (24.02.2022).
2. Uradni list [online]. Dostopno na: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO984> (24.02.2022).

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska Unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.